TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

2026-11-10 Nr. NV-3013

<table>
<tr><td colspan="2" rowspan="2">ĮSTATYMO PROJEKTAS
Nr.: TAP-26-1171(2), TAP-26-1172(2)
TAIS-26-8392(4), TAIS-26-8393(4)</td><td colspan="3">DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AVIACIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-2066 2, 3, 5, 6, 31, 31-2, 33, 34, 35, 41, 43, 44, 45, 49 IR 53 STRAIPSNIŲ IR 3 PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 11-1, 31-1 IR 41-3 STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO</td></tr>
<tr><td>Rengėjas</td><td>Svarstyta</td><td>Siūloma</td></tr>
<tr><td>Įtraukta į artimiausią Seimo sesiją</td><td>Pasirenkama
☒Taip
☐Ne</td><td rowspan="2">Susisiekimo ministerija</td><td rowspan="2">Pasirenkama
☒TAP
☐LRV pasitarimas
☐LRV posėdis
☐Nesvarstyta
2026-11-10</td><td rowspan="2">Pasirenkama
☐Svarstyti TAP
☐Svarstyti LRV pasitarime
☒Svarstyti LRV posėdyje
☐Grąžinti tobulinti</td></tr>
<tr><td>Įgyvendina Vyriausybės programą</td><td>Pasirenkama
☐Taip
☒Ne</td></tr>
</table>

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

1. Įstatymo projektu sprendžiamos problemos:

1.1. Lietuvos transporto saugos administracijos (LTSA) ir Transporto kompetencijų agentūros (Agentūra) funkcijų, susijusių su saugos informacijos rinkimu ir analize, iš dalies dubliuojasi.

1.2. Nėra paskirtos kompetentingos institucijos antžeminių paslaugų priežiūrai pagal Reglamento (ES) 2025/20 ir Reglamento (ES) 2025/23 nuostatas.

1.3. Nepakankamas reglamentuotas aerodromų, sraigtasparnių aikštelių ir lauko aikštelių teisinis reguliavimas. Esminės ūkinės veiklos vykdymo sąlygos nustatytos poįstatyminiais teisės aktais, nors pagal Konstitucinio Teismo praktiką jos turi būti nustatytos įstatymu.

1.4. Įstatyme numatyta, kad skrydžių koordinatorius, pastebėjęs skrydžių saugos reikalavimų pažeidimus, turi informuoti apie tai Agentūrą jos nustatyta tvarka arba jį paskyrusios valstybės institucijos vadovą arba jo įgaliotą asmenį Agentūros nustatyta tvarka. Identifikuota, kad Agentūra negali nustatyti tokios tvarkos valstybės institucijoms.

1.5. Licencijų vykdyti oro susisiekimą teisinis reguliavimas nėra pakankamai aiškus ir tikslus.

1.6. Kai kurios Įstatymo nuostatos, taikomos orlaivių reguliavimui, neatitinka bepiločių orlaivių naudojimo ypatumų ir šiuolaikinių skrydžių saugos poreikių.

1.7. Nei viena institucija neturi aiškaus teisinio pagrindo nustatyti, keisti ar atnaujinti aukščiamačio nustatymo reikalavimų vykdant skrydžius[1].

1.8. Aviacijos saugumo vadovams taikomi vienodi kvalifikaciniai reikalavimai neatsižvelgiant į skirtingą subjektų veiklos pobūdį ir riziką.

1.9. Oro susisiekimo vykdymą reglamentuojančios Įstatymo nuostatos yra nepakankamai aiškios, o dalis jų nebeatitinka praktinių poreikių.

1.10. Įstatyme nustatyta, kad antžemines paslaugas oro uoste gali teikti tik susisiekimo ministro patvirtintas antžeminių paslaugų teikėjas ar savateikis. Toks reglamentavimas neatitinka Viešojo administravimo ir Vyriausybės įstatymo nuostatų, pagal kurias ministerijai turėtų būti pavestos politiką formuojančios užduotys, o ne ją įgyvendinančios.

1.11. Eksperimentinės kategorijos orlaivių specialiųjų tinkamumo skraidyti pažymėjimų galiojimo pratęsimo procedūra yra perteklinė ir nepakankamai efektyvi.

1.12. Vertinant galiojančio teisinio reguliavimo taikymo praktiką, išlieka rizikų, susijusių su neteisėtu patekimu į riboto patekimo zonas, asmenų srautų susimaišymo tarp Šengeno ir ne Šengeno zonų, atvejų, kai asmens elgsena gali kelti civilinės aviacijos saugumui. Tačiau šiuo metu nacionalinis reglamentavimas nesudaro pakankamo pagrindo naudoti biometrines ir kitas pažangias technologijas.

1.13. Trūksta aiškaus teisinio reguliavimo dėl valstybinės žemės, reikalingos oro eismo valdymo ir oro navigacijos paslaugoms teikti skirtų statinių ir įrenginių statybai, įrengimui, eksploatavimui ar rekonstravimui, perdavimo ir valdymo.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

2. Įstatymo projektu siūloma:

2.1. Patikslinti Įstatymo nuostatas dėl saugos informacijos rinkimo ir analizės, šią funkciją priskiriant Agentūrai.

2.2. Antžeminių paslaugų priežiūrą pagal reglamentų nuostatas pavesti Agentūrai, paskiriant ją kompetentinga institucija.

2.3. Nustatyti aerodromų ir sraigtasparnių aikštelių tinkamumo naudoti pažymėjimų bei lauko aikštelių leidimų išdavimo, galiojimo sustabdymo ir panaikinimo pagrindus bei kitus esminius veiklos reikalavimus.

[1] Patvirtinti Civilinės aviacijos administracijos direktoriaus 2015 m. vasario 15 d. įsakymu Nr. 4R-31 „Dėl aukščiamačio nustatymo“.

2.4. Patikslinti Įstatymo nuostatas, nustatant, kad valstybės institucijos paskirtas skrydžių koordinatorius apie nustatytus pažeidimus valstybės institucijos vadovą arba jo įgaliotą asmenį informuoja tos institucijos nustatyta tvarka.
2.5. Patikslinti nuostatas, susijusias su licencijų vykdyti oro susisiekimą išdavimu, ir pateikti nuorodą į Reglamento (EB) Nr. 1008/2008 II skyrių.
2.6 Nustatyti, kad reikalavimas orlaiviuose turėti įrengtą radijo ryšio aparatūrą netaikomas bepiločiams orlaiviams, taip pat nustatyti pareigą bepiločių orlaivių valdytojams, vykdantiems skrydžius didesniame kaip 120 m aukštyje, naudoti identifikavimo įrangą.
2.7. Nustatyti, kad aukščiamačio nustatymo reikalavimus vykdant skrydžius nustato LTSA, atsižvelgdama į oro eismo paslaugų teikėjo teikimą.
2.8. Diferencijuoti kvalifikacinius reikalavimus aviacijos saugumo vadovams ir nustatyti išimtį Agentūros patvirtintų vežėjų bei žinomų siuntėjų aviacijos saugumo vadovams, atsisakant reikalavimo turėti vienų metų darbo patirtį aviacijos saugumo srityje.
2.9. Suvienodinti Įstatyme vartojamas sąvokas ir jas apibrėžti; nustatyti, kiek laiko gali galioti laikinasis leidimas vykdyti reguliaruįį oro susisiekimą, taip pat šio leidimo galiojimo panaikinimo atvejus; patikslinti nuostatas dėl leidimų vykdyti nereguliaruįį oro susisiekimą išdavimo arba motyvuoto atsisakymo jį išduoti; atsisakyti neaktualių nuostatų.
2.10. Nustatyti, kad antžeminių paslaugų teikėjus ir savateikius tvirtina LTSA direktorius, taip pat patikslinti su jų skaičiaus ribojimu susijusių pasiūlymų teikimo tvarką.
2.11. Suteikti eksperimentinės kategorijos orlaivio tinkamumo skraidyti patikros inspektoriams įgaliojimus pratęsti eksperimentinės kategorijos orlaivių specialiųjų tinkamumo skraidyti pažymėjimų galiojimą.
2.12. Įtvirtinti oro uostą valdančios įmonės pareigą taikyti technologines aviacijos saugumo priemones prieigos kontrolei stiprinti ir neteisėto patekimo rizikai mažinti, taip pat suteikti teisę naudoti pažangias technologijas kitoms civilinės aviacijos saugumo grėsmėms valdyti.
2.13. Įtvirtinti valstybinės žemės suteikimo ir naudojimo modelį oro navigacijos infrastruktūros objektams, užtikrinant AB „Oro navigacija“ galimybę teisėtai eksploatuoti ir plėtoti šią infrastruktūrą.

PAPILDOMŲ LĖŠŲ POREIKIS ☐Taip ☒Ne
Įstatymo projekto nuostatoms įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės.

ADMINISTRACINĖ NAŠTA (PRISITAIKYMO IŠLAIDOS) ☒Taip ☐Ne	**GYVENTOJAMS**	☐Taip ☐Ne
	ŪKIO SUBJEKTAMS	☒Taip ☐Ne
	VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJOMS IR ĮSTAIGOMS	☐Taip ☐Ne
Dėl reikalavimo bepiločių orlaivių valdytojams, vykdantiems skrydžius didesniame kaip 120 m aukštyje, naudoti identifikavimo įrangą numatomas 220 500 Eur prisitaikymo išlaidų padidėjimas. Vieno ūkio subjekto prisitaikymo išlaidos sudarytų apie 3675 Eur.		

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS IR PROJEKTO DERINIMAS
☒TM ☒FM ☒AM ☒EIM ☐EM ☒KAM ☐KM ☐SADM ☐SAM ☐SM ☐ŠMSM ☒URM ☒VRM ☒ŽŪM ☒LSA ☒Verslo asociacijos ☒Profesinės asociacijos ☐Nevyriausybinės organizacijos ☒Kita
Taip pat Įstatymo projektas buvo pateiktas išvadoms gauti Konkurencijos tarybai, Lietuvos kariuomenei, LTSA, SĮ Šiaulių oro uostui, Agentūrai, AB Lietuvos oro uostams, AB „Oro navigacija“, Civilinės aviacijos asociacijai (CAVIA), Nacionalinei aviacijos asociacijai LAVIA, Lietuvos aeroklubui, Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai, Valstybės sienos apsaugos tarnybai, Lietuvos bepiločių orlaivių naudotojų asociacijai (LBONA) ir Nacionalinei žemės tarnybai. Rengėjai nurodo, kad nesuderintų pastabų ir pasiūlymų nėra. Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pastabų ir pasiūlymų neturi (2026-11-10 išvada Nr. NV-3011).

PASIŪLYMAI IR KITI SVARBŪS ASPEKTAI
Siūloma projektus teikti svarstyti Vyriausybės posėdyje.

PAŽYMĄ PARENGĖ	Jurgita Vitė
	Ekonomikos politikos grupė , patarėjas